

سلام

« اعتماد » چرا و چگونه؟

جلسه هشتم - ۲ خرداد ۱۴۰۱

پرسش ۱:

چرا « فقط به عقل » اعتماد کنیم؟

زیرا « **عقل** » در « **دسترس‌ترین رسولِ خدا** »،

برای « **ارتباط** » با « **خدا** و **أنبياء** و **أوصياء** »،

و تنها « **تکیه‌گاه** » موردِ تأییدِ خداست که

« **ثباتِ ذاتی** » دارد و هیچ « **انحرافی** » ندارد.

ثمره « اعتماد به عقل » چیست؟

« اولین ثمرة اعتماد به عقل »

دستیابی به:

« عزم و اراده مؤمنانه » است.

پرسش ۲:

چگونه بفهمیم که

«ارادۀ مؤمنانه» داریم؟

نشانهٔ **اول** « **عزم** و **ارادهٔ مؤمنانه** » اینست که:

تمام: « **کلام** و **رفتار** و **غضب** و **شهوۃ** » انسان،

چنان در « **تسلط عقلانی** و دائمی » او باشد که

« هیچ کلمه و رفتار و احساسی »،

« **بی خود** و **نسنجیده** » و (بی اختیار) از او سر نزنند.

نشانهٔ **دوم** « **عزم** و **ارادهٔ مؤمنانه** » اینست که:

فرد به « **هر باور** و **اعتقاد** و **قرار** » خودش،

با « **خودش** » و با « **خدا** » و با « **دیگران** »،

« **در هر شرائطی** »، « **متعهد** » بماند،

و با دقت به آنها « **عمل** » و یا آنها را « **ترک** » کند.

نشانهٔ **سوم** « **عزم** و **ارادهٔ مؤمنانه** » اینست که:

انسان،

در « **هیچ لحظه** » و در « **هیچ شرائطی** »،

« **غافل** » و « **بی‌توجه** » و « **بی‌کار** » نباشد،

بلکه دائماً « **ذاکر** » و « **عامل** » و « **مفید** » باشد.

زیرا « زمان »،
برای افرادِ « با اراده » است:

وَ هُوَ الَّذِي جَعَلَ اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ خِلْفَةً

لَمَنْ أَرَادَ أَنْ يَذْكُرَ أَوْ أَرَادَ شُكُورًا

(فرقان/۶۲)

و اوست که شب و روز را جانشین یکدیگر قرار داد،
برای هر که بخواهد به یاد آورد یا بخواهد شاکر باشد.

حضرت « صدیقه طاهره و زهراى اطهر » سلام الله عليها،

در « دعای روز سه شنبه » می‌فرمایند:

اَللّٰهُمَّ! اجْعَلْ « غَفْلَةَ النَّاسِ » لَنَا ذِكْرًا

وَاجْعَلْ « ذِكْرَهُمْ » لَنَا شُكْرًا...

خدایا؛ غفلتِ مردم را (عاملِ) ذکر ما قرار بده. (وقتی مردم غافلند، ما بیدار باشیم).

و ذکرِ مردم¹⁷ را (عاملِ) شُکر ما قرار بده. (ما به خاطر بیداری مردم، قدردان باشیم).

پریشی ۳:

نمونه «اراده‌های عاقلانه»

و «مؤمنانه و مجاز»؟

هود: ٨٨ ... إِنْ أُرِيدُ إِلَّا الْإِصْلَاحَ مَا اسْتَطَعْتُ ....

كهف: ٧٩ ... فَأَرَدْتُ أَنْ أَعِيبَهَا وَكَانَ وَرَاءَهُمْ مَلِكٌ يَأْخُذُ كُلَّ سَفِينَةٍ غَصْبًا

قصص: ٢٧ قَالَ إِنِّي أُرِيدُ أَنْ أُنكِحَكَ إِحْدَى ابْنَتَيَّ هَاتَيْنِ ....

نور: ٣٣ ... وَ لَا تُكْرِهُوا فَتِيَاتِكُمْ عَلَى الْبِغَاءِ إِنْ أَرَدْنَ تَحَصُّنًا ....

روم: ٣٨ ... يُرِيدُونَ وَجْهَ اللَّهِ ... روم: ٣٩ ... تُرِيدُونَ وَجْهَ اللَّهِ ... كهف: ٢٨ ... يُرِيدُونَ وَجْهَهُ ...

أحزاب: ٢٩ وَإِنْ كُنْتُمْ تُرِيدُونَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَالدَّارَ الْآخِرَةَ ....

فاطر: ١٠ مَنْ كَانَ يُرِيدُ الْعِزَّةَ ....

شورى: ٢٠ مَنْ كَانَ يُرِيدُ حَرْثَ الْآخِرَةِ ....

قصص: ٨٣ ... لِلَّذِينَ لَا يُرِيدُونَ عُلُوًّا فِي الْأَرْضِ وَلَا فُسَادًا ...

إنسان: ٩ ... لَا نُرِيدُ مِنْكُمْ جَزَاءً وَ لَا شُكُورًا.

پرسش ۴:

نمونه « اراده‌های غیر عاقلانه »

و « غیر مؤمنانه و غیر مجاز »؟

نساء: ٤٤ ... وَ يُرِيدُونَ أَنْ تَضِلُّوا السَّبِيلَ

نساء: ٦٠ ... يُرِيدُونَ أَنْ يَتَحَاكَمُوا إِلَى الطَّاغُوتِ وَقَدْ أُمِرُوا أَنْ يَكْفُرُوا بِهِ ...

نساء: ٨٨ فَمَا لَكُمْ فِي الْمُنَافِقِينَ؟ ... أَتُرِيدُونَ أَنْ تَهْدُوا مَنْ أَضَلَّ اللَّهُ؟ ...

نساء: ١٥٠ ... وَ يُرِيدُونَ أَنْ يُفَرِّقُوا بَيْنَ اللَّهِ وَرُسُلِهِ ...

مائده: ٩١ إِنَّمَا يُرِيدُ الشَّيْطَانُ أَنْ يُوقِعَ بَيْنَكُمُ الْعَدَاوَةَ وَالْبَغْضَاءَ ...

أنفال: ٦٢ وَإِنْ يُرِيدُوا أَنْ يَخْدَعُوكَ ...

أنفال: ٧١ وَإِنْ يُرِيدُوا خِيَانَتَكَ ...

نساء: ١٣٤ مَنْ كَانَ يُرِيدُ ثَوَابَ الدُّنْيَا ...

أنفال: ٦٧ ... تُرِيدُونَ عَرَضَ الدُّنْيَا ...

أحزاب: ٢٨ ... إِنْ كُنْتُمْ تُحِبُّونَ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا وَزِينَتَهَا ...

شورى: ٢٠ ... وَمَنْ كَانَ يُرِيدُ حَرْثَ الدُّنْيَا ...

قصص: ٧٩ ... قَالَ الَّذِينَ يُرِيدُونَ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا ...

نجم: ٢٩ ... وَلَمْ يُرِدْ إِلَّا الْحَيَاةَ الدُّنْيَا.

أحزاب: ١٣ ... إِنْ يُرِيدُونَ إِلَّا فِرَارًا

يوسف: ٢٣ وَ رَاوَدَتْهُ الَّتِي هُوَ فِي بَيْتِهَا عَنْ نَفْسِهِ ...

يوسف: ٢٥ ... قَالَتْ مَا جَزَاءُ مَنْ أَرَادَ بِأَهْلِكَ سُوءًا؟ ...

أنبياء: ٧٠ وَ أَرَادُوا بِهِ كَيْدًا ... (صافات: ٩٨) طور: ٤٢ أَمْ يُرِيدُونَ كَيْدًا ...

حج: ٢٥ ... وَ مَنْ يُرِدْ فِيهِ بِالْحَادِ بِظُلْمٍ نُدِقُهُ مِنْ عَذَابِ آلِيمٍ

قيامه: ٥ بَلْ يُرِيدُ الْإِنْسَانُ لِيَفْجُرَ أَمَامَهُ.

صف: ٨ يُرِيدُونَ لِيُطْفِئُوا نُورَ اللَّهِ بِأَفْوَهِهِمْ ...

فتح: ١٥ ... يُرِيدُونَ أَنْ يُبَدِّلُوا كَلَامَ اللَّهِ ...

یک نمونه از مردمِ «بی‌اراده»:

وَإِذْ كُرَّ أَخَا عَادٍ إِذْ يُنذِرُ قَوْمَهُ بِالْأَحْقَافِ

... **إِلَّا تَعْبُدُوا إِلَّا اللَّهَ** إِنِّي أَخَافُ عَلَيْكُمْ عَذَابَ يَوْمٍ عَظِيمٍ (۲۱)

قَالُوا: أَجِئْنَا لِنَتَأْفِكَنَّا عَنْ آلِهَتِنَا؟

فَأْتِنَا بِمَا تَعِدُنَا إِنْ كُنْتَ مِنَ الصَّادِقِينَ (أحقاف/۲۲)

و برادر قوم عاد را به یادآور وقتی قومش را در آن ریگستان حجاز هشدار داد،
.... که جز خدا را نپرستید واقعا من از مجازات آن روز هولناک برایتان نگرانم،

گفتند آیا آمده‌ای که ما را از خدایانمان برگردانی پس اگر راست می‌گویی آنچه به ما وعده می‌دهی بیاور.

فَلَمَّا رَأَوْهُ عَارِضًا مُسْتَقْبِلَ أَوْدِيَّتِهِمْ قَالُوا: هَذَا عَارِضٌ مُّمْطِرُنَا،

بَلْ هُوَ مَا اسْتَعْجَلْتُمْ بِهِ رِيحٌ فِيهَا عَذَابٌ أَلِيمٌ (٢٤)

تُدَمِّرُ كُلَّ شَيْءٍ بِأَمْرِ رَبِّهَا ... كَذَلِكَ نَجْزِي الْقَوْمَ الْمُجْرِمِينَ (؟؟؟)(أحقاف/٢٥)

پس چون آن (عذاب) را (به صورت) ابری شتابان به سوی سرزمینشان دیدند گفتند:

این ابری است که روزی دهنده ماست، (حضرت صالح گفت: خیر)

بلکه همانست که شتابان می‌خواستید، بادی است که در آن مجازاتی دردآور است،

همه چیز را به امر الهی نابود می‌کند .... این چنین گروه بدکاران را مجازات می‌کنیم.

پرسش ۵:

« جُرْم » یعنی چه؟

« **جُرْم** » یعنی:

« **بریدن** » از آنچه « **حق** » است،

و « **مقهورِ مخلوق** » واقع شدن.

« **جِرْم** گرفتن و از طبعِ خود **خارج** شدن. »

« **لَا يَجْرِمَنَّكُمْ** شَنَاَنُ قَوْمٍ عَلَىٰ أَلَّا تَعْدِلُوا ... » (مائده/۸)

دشمنی با برخی، شما را از «عدالت‌ورزی» جدا و دور نکند ...

« **لَا جَرَمَ** » یعنی: « **همیشه** » و « **بی‌انقطاع** »:

لَا جَرَمَ أَنَّهُمْ فِي الْآخِرَةِ هُمُ الْخَاسِرُونَ (نحل/۱۰۹)

لَا جَرَمَ أَنَّهُمْ فِي الْآخِرَةِ هُمُ الْآخِسِرُونَ (هود/۲۲)

لَا جَرَمَ أَنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ مَا يُسِرُّونَ وَ مَا يُعْلِنُونَ ... (نحل/۲۳)

... **لَا جَرَمَ** أَنَّ لَهُمُ النَّارَ وَ أَنََّّهُمْ مُفْرَطُونَ (نحل/۶۲)

پرسش ۶:

پس « مُجْرَم » کیست؟

چون « زمین » و « همه چیز »، « مالِ خداوند » است،

پس هر که با « **هشدارِ** **سفیرِ الهی** »،

به عقلش « **اعتماد** » نکند و « **خالق** » را از درون نیابد،

و « **تسلیمِ حقّ** » نشود و به « **خودپرستی** » بپردازد،

هر کارِ او « **جُرْم** » است و بر « **جِرْم** » او می‌افزاید:

أَفَنَجْعَلُ الْمُسْلِمِينَ كَالْمُجْرِمِينَ؟

(قلم/٣٥)

لِيُحَقِّقَ الْحَقُّ وَيُنْظِلَ الْبَاطِلَ

وَلَوْ كَرِهَ الْمُجْرِمُونَ (أنفال/٨)

موقعیتِ مجرمین:

وَلَقَدْ مَكَّنَّاهُمْ فِيمَا إِنْ مَكَّنَّاكُمْ فِيهِ
وَجَعَلْنَا لَهُمْ سَمْعًا وَ أَبْصَارًا وَ أَفْئِدَةً

.... (أحقاف/٢٦)

و قطعاً در زمینه‌هایی به آنها امکانات داده بودیم که در آنها آن امکانات را به شما نداده‌ایم،

و به آنها شنوائی و بینائی و قلب هم داده بودیم .....

... فَمَا أَغْنَىٰ عَنْهُمْ

سَمْعُهُمْ وَلَا أَبْصَارُهُمْ وَلَا أَفْئِدَتُهُمْ مِنْ شَيْءٍ

... (أحقاف/۲۶)

... پس (چون عاقل نبودند) شنوائی آنها و تیزبینی آنها و قلب‌هایشان،

آنها را (از مخلوق و غیر خدا) هرگز بی‌نیاز نکرد (و اصلاً به دردشان نخوردند) ...

چرا و چه « زمان »؟

... فَمَا أَغْنَىٰ عَنْهُمْ سَمْعُهُمْ وَلَا أَبْصَارُهُمْ وَلَا أَفْئِدَتُهُمْ مِنْ شَيْءٍ

إِذْ كَانُوا يَجْحَدُونَ بِآيَاتِ اللَّهِ

وَحَاقَ بِهِمْ مَا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِؤْنَ (أحقاف/ ٢٦)

... وقتی « آیات الهی » را (برای اُمیال دنیوی) « انکار » می کردند،

و لذا آن چه « ریشخند می کردند » بر سرشان آمد.

پرستی ۷:

« رفتارِ مشترکِ » تمام « گنهکاران »؟

« جنگ روانی علیه مؤمنین »، « رفتار مشترکِ تمام مجرمین » است:

إِنَّ الَّذِينَ أُجْرِمُوا

كَانُوا مِنَ الَّذِينَ آمَنُوا يَضْحَكُونَ

(مطففین / ۲۹)

گنهکاران، اهل ایمان را دائماً و به هر شکلی « تحقیر » می کنند.

« مشکل » قوم عاد چه بود؟

آنها به « **عقل** » خود « **إِعْتِمَاد** » نکردند،

لذا صاحب « **اراده مؤمنانه** » نشدند،

و « **نفسانیت** » توانست بر آنها « غلبه » کند:

إِلَهِي؛ .. عَقْلِي مَغْلُوبٌ وَ هَوَائِي غَالِبٌ .. (دعای صباح)

پرستی ۸:

« عوارض و مجازاتِ » نداشتن

« ارادهٔ عاقلانه » چیست؟

« قوم عاد » با آن همه:

« امکانات بیرونی » و « توانایی های درونی » خود،

چون « **إرادة عاقلا نه** » نداشتند، اسیر خودخواهی شدند،

و همین « **مقهوریت** درونی » باعث شد،

« **مقهور** دنیا و **مقهور** باد بیرون » و « **نابود** » شوند.

پس هر كه « **مقهورِ** نِفسانیتِ » خود شود،

قطعاَ « **مقهورِ** (ثروت، قدرت، شهرت و شهوت) دنیا »،

و « **مقهورِ** مجازاتِ الهی »،

و در نتیجه « **هلاک** » می شود.

جالب اینکه: **اولاً:** « خریداران ضایعات » هم،

« **سماور و کتری و ظروف جرم گرفته** » را

با « **آتش** » ذوب می کنند.

ثانیاً: « **جرم گیر** » می تواند مانع « **جرم ظروف** » شود،

همانطور که « **تقوا** »، انسان را از **مُجرم** شدن باز می دارد.

پس در قیامت،

« تمام خوبان » در گروهِ « **متقین** » اند،

و « تمام بدان (مشر، کاف، منا، فاء، مُف) از « **مجرمین** » اند:

يَوْمَ نَحْشُرُ **الْمُتَّقِينَ** إِلَى **الرَّحْمَنِ** وَفُداً (۱۵)

وَنَسُوقُ **الْمُجْرِمِينَ** إِلَى **جَهَنَّمَ** وَرِداً (مریم/۱۶)

پرسش ۹:

« اولین ثمرهٔ ارادهٔ مؤمنانه چیست؟ »

« **ظهورِ ارادۂ مؤمنانه** »،

انسانِ عاقل را در « تمام امور »،

به « **مقامِ توکل** » می‌رساند:

... فَاِذَا عَزَمْتَ
فَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ ...

(آل عمران / ۱۵۹)

... پس تا « عزم » یافتی به خداوند « توکل » کن ...

و «**توکل**» (و واگذاری **نتیجه** کارها) به «**خدا**»،

عاملِ «**آرامش**» است:

... وَ **تَوَكَّلْ** عَلَيْهِ وَ مَا رَبُّكَ بِغَافِلٍ عَمَّا تَعْمَلُونَ (هود/۱۲۳)
وَ **تَوَكَّلْ** عَلَى اللَّهِ وَ كَفَى بِاللَّهِ وَكِيلًا (احزاب/۳)
... فَقُلْ: حَسْبِيَ اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ عَلَيْهِ **تَوَكَّلْتُ** ... (توبه/۱۲۹)

و عاملِ «**اقتدار**» و «**شکستناپذیری**» است:

وَ **تَوَكَّلْ** عَلَى الْعَزِيزِ الرَّحِيمِ (شعراء/۲۱۷)
... فَعَلَى اللَّهِ **تَوَكَّلْتُ** فَأَجْمِعُوا أُمْرَكُمْ وَ شُرَكَاءُكُمْ ... (یونس/۷۱)

من مومنان علی مرتضیٰ

خوشخبرد حد آباد کورد

گر امنی باد

خوشخبر

هم
فرهاد

سالروز فتح

خدایا؛

ما را در «**اعتماد**» به «**رسولِ باطنی**» یاری کن،

تا با «**إرادهای مؤمنانه**» به تو «**توکل**» کنیم،

و از «**ظاهرینی**» و «**دنیاگرایی**» بپرهیزیم،

و در زمینه‌سازیِ ظهورِ آخرین حجّت سهریم باشیم.

السلام عليكم و
رحمة الله وبركاته

